

אֶשְׁמִירָת

מאסף לעניני מדיניות, משק ומלחמה

נובמבר 1939

חשון ת"ש

ע ל ה מ ש ק ר

המדיניות הפוליטית

המלחמה האירופית השנייה, שהחלה בספטמבר 1939, כשנייה באופייה, המפליאות לא רק את הקהל הרחב, כי אם גם מדינאים ודיפלומטים אנטי-מקצועיים. האמת הראשונה היא מהירות המפלה הפוליטית, וודאי, שפולין לא יכלה לעמוד בפני ההתקפה הכפולה - של הגרמנים מפנים והרוסים באחור, אולם, אפילו אם נשקול רק את ההישגים הגרמניים שמלפני ה-17 לספטמבר - יום הפלישה הרוסית, - הרי אף הם עלו על כל מה שתארו לעצמם הכבירים הצבאיים בערב המערב. מוקדם עדיין לתת ניתוח מלא של המפלה הפוליטית, ואולם כמה מסיבות הכשלות מודקות מתוך המשוואות. עם הסתלקותה של פולניה לתמוך בצ'כוסלובקיה בספטמבר 1938, נמחקה מעל מפת אירופה מדינה חשובה, שעלולה היתה להוסיף כבצלת-ברית לפולין בשעת התקפה גרמנית. צירוף סלובקיה לרייך האריך את הגבולות בין פולין לגרמניה במאות קילומטרים, על ידי כך נתקרב הגבול הגרמני אל מרכז התעשייה הצבאית של פולניה, שהוקם במקום זה דוקא, כדי להרחיקו ממקומות סכנה משוערים.

הנחותיה האסטרטגיות העיקריות של המפקדה הפוליטית נחבדו לאור הנסיון. קו-ביצור לאורך המעצורים הטבעיים של פולניה (הנהרות גריב-ויסלה-סאן) חסרו כמעט לחלוטין. חולשתה של האויריה הפוליטית נחפזה לגורם פטלי. המפציצים הגרמנים הצליחו לשבש את התנועה בעורף הפולני, ללא התנגדות רצינית. האויריה הפוליטית רוסקה מיד מחוסר בסיסים מוגנים. בערבוביה שהשתררה בדרכי-החיבור, לא יכלה ההתגייסות הפוליטית להגיע לסיכומה, ורוב יחידות הצבא נשתקעו בשטחים קריים, הרחוקים ממקומות תצודתן.

אך טעותה העיקרית של האסטרטגיה הפוליטית היתה, כנראה, ההסתמכות מוגזמת על חיל הפרשים, כעל כוח המוכשר לעמוד בפני הפורציות המשוריינות, ומוטוריות של הגרמנים. יתכן, אכן, שלו פרצה המלחמה בתקופת הגשמים, כשדרכי ולין ושדותיה הומכים ביצות ורשש, היו הסנקים והאבסומובילים הגרמנים נעצרים

1	דפוסים
3	ת. ג. גרין
5	סקי
6	נמצא-בי
9	חס
16	ית המלחמה
24	לגרמניה
34	
38	
43	
48	
53	
61	
65	
72	
74	
77	
80	
83	
86	1939
90	
93	
94	
96	
99	צבי כס, חל-גריב

בתנועתם, וחיל הפרשים הפולני יכול היה למלא או תפקיד חשוב. אולם התוקף לא
בחר לפלישתו את תקופת השנה הנוחה למגינים, ובתנאי הקיץ לא הצליח חיל-
הפרשים הפולני, - בשום מקום ובשום מסיבות, - להתיצב בפני הקולונות המסוריות
והממונעות. הללו פרוצו את קוי ההגנה הפולניים בנקודות שונות, התקישו את מרכזי
ההתחבורה, ההספקה והפיקוד, ובידדו את ריכוזי הצבא הפולני באופן בלתי-צפוי.
כך השיגו הנרמנים הישגים אסטרטגיים מכריעים עוד לפני שנערכו הקרבות הגדולים
ע"י הנריב, מסביב לקוסנו ובקרבת ורשא.

מנהיגי האויבה הפולנית, שיצאו בגולה, הסיקו מסקנה נכונה מהמפלות, כשהחליפו
את ממשלתם. מיניסטר-החוץ, שכיון את המדיניות ההרפתקנית החל משנות 1933/4,
המצביא העליון, שקיבל על עצמו אחריות אישית גדולה מדי בעניני הגנה, ונשיא
המדינה, שסימל את המשטר - כולם התפטרו ממשרותיהם. הממשלה הפולנית, שהורכבה
בגולה, כוללת אישים מכל המפלגות, רובם מחוץ לחוג הפילוסופים הצר. ימים יגידו,
אם חילוסייגברא אלה מבשרים גם שינוי ערכים יסודי.

אך תהיה מסקנת המנהיגים הפולנים הנולים מלקח 1939 כאשר תהיה, והצבוריות
הדימוקרטית בעולם רשאית אף היא להסיק קצת מסקנות לעצמה. יחד עם הדאגה
להשגת הנצחון, היא צריכה לדאוג גם לאשר יבוא למחרת הנצחון, הבנין, שיוקם
באירופה התיכונה לאחר מלחמת-דמים זו, חייב להיות יותר איתן מזה שהוקם ב-1919.
המלחמה הקודמת ליכדה אותנו לדעת, שאף הנצחון הגדול ביותר בשדה הקרב אינו
מספיק, אם איננו בא בלרית פתרונות נכונים בשדה המדיניות הקונסטרוקטיבית.
מוקדם עדיין לסכם את כל המסקנות הנובעות מהמפלות של 1938/9. אך רמז אחד
מסתכן כבר כיום: המדינות הבינוניות והקטנות שהוקמו בין רוסיה וגרמניה לאחר
שלוש ורסיל, לא היו מוצקות למדי בשביל לעמוד בפני התעוררות התוקפנות מצד
שניהן הגדולים, ממערב וממזרח, ההסתמכות על בעל-ברית רחוקים לא הספיקה
בשעת מסה, המעצורים הכרוכים בסובירניות נבדלת הביאו את מדינות-הספר לידי
קוצר-רואי ועיכבו בעד השותפות בענינים המכריעים של כלכלה והגנה.

כנראה, ששלוש יותר יציב ישתרר במרכז אירופה, אם במקום המדינות הלאומיות
החלשות, תתלכד פדרציה גדולה מסביב לשני העמים הסלויים המערביים: הפולנים
והצ'כים, כמה מהממנות המדיניות, שהזינו בשעתן את הפדרציה האוסטרו-הונגרית,
יכולות לקום לתחיה במסגרת אחרת, - לסובת העמים השכנים ולסובת אירופה כולה.

הבעיה המשקית של גרמניה

הדרגה השניה של המלחמה אף היא אינה חסרת אפתעות. "המנצח" הגרמני
אינו אף להגביר את התקפותיו, או להכתיב תנאי שלום מפורשים, אלא עושה
מאמצים חוזרים כדי להגיע לידי שולחן עגול עם אויביו, הוא נבון לבקש עזרה
מאת כל מתווך שהוא, ומשתדל להסתייע אפילו בנשיא ארה"ב, - שנוא נפשו, כל
זה כדי להגיע לשביתת נשק ולמועצת שלום.

מה פשר ההתנהגות המזרחית הזאת?

מנהיגי הרייך כנינים, שאין ביכולתם לעבוד במלחמה ממושכת בפני המעצמות הדימוקרטיות. מלחמה מודרנית פירושה בזבוז עצום של חמרי גלם וצרכי מזון. גרמניה חסרה דברים אלה, ובתנאי בלוקדה אין לה תקווה רבה להשיגם. הבלוקדה של בעלי-הברית מועלת הפעם ביתר מהירות וביתר שיטתיות מאשר במלחמת 1914/18. בראשית המלחמה הקודמת עסקו בעלי הברית רק בבלוקדה ישירה (ו. א. מעצר האניות המוליכות סחורה ישר לגרמניה). הבלוקדה הבלתי-ישירה (ו. א. עיכוב האימפורט ההולך לגרמניה באמצעות ארצות נייטרליות) לא החלה להסתדר אלא בסוף 1915. אולם הפעם הוחל בבלוקדה בלתי-ישירה מיום הכרזת המלחמה. בשלישי לספטמבר כבר עמדו בשתי המעצמות הדימוקרטיות מיניסטריונים מיוחדים מוכנים לפעולה זו.

לעומת זה, נתמסטה האפשרות של גרמניה להתחמק מתוצאות ההסגר ע"י הפנית הקניות למקורות חדשים. מלאי הזהב של הרייכסבנק כיום הוא קטן פי כמה ממלאי הרייכסבנק הקיסרי בקיץ 1914. האשראי של גרמניה הקיסרית בחו"ל היה עצום, והאימון שנתנו העמים הגייטליים במסורה המסחרית - גדול מאד. לגרמניה ההיסטורית אין כמעט כל אשראי בחו"ל, והאימון בהתחייבויותיה הכספיות שזה לאפס. האפשרויות הכספיות לעקוף את הבלוקדה, שהיו בידי וילהלם השני, אינם בידי היטלר.

אמצעי גרמניה לבלוקדה נגדית (ו. א. הפסקת סחורה הימית של אנגליה). דלים כעת יותר מאשר במלחמת 18-1914. מספר הצוללות הגרמניות הוא קטן ממשנת 1917. ודרכי המלחמה בצוללות שוכללו מאז. בששת השבועות הראשונים של המלחמה סובע כמעט שליש מצי הצוללות הגרמניות (21 מ-70 בערך). ולמלי הגרעין דרוש זמן לא מועט: בנינה של צוללת נמשך ששה חדשים לפחות. אולם עם כל קרבנותיו הקשים לא השיג צי-הצוללות הגרמני תוצאות מזהירות בפעולתו. אפנם, בשני השבועות הראשונים של המלחמה הפסידו בעלי-הברית סוג' מסחרי שהגיע כמעט להפסדים השבועיים של ימי "מלחמת הצוללות הבלתי-מוגבלת" ב-1917. אולם מאז חל שינוי גדול לסובה, וההפסד הממוצע בשבועות האחרונים הוא קטן בערך*.

רוחיה של גרמניה מהסתהפות הרוסית

בטבע הדברים נשאלת השאלה, האם ההסכם עם ס.ס.ר לא פתח בפני גרמניה מקורות חדשים לאספקתה.

מבחינה כלכלית הביא ההסכם עם רוסיה הבולשביסטית לכאורה קציר כפול לגרמניה הנאצית: הוא מסר לרשותה חלק מאוצרותיה הטבעיים של פולין, והוא הכשיר את התנאים לקניית העודפים הרוסיים. מה הם רוחיה של גרמניה משני המקורות הללו?

* לעומת זה, הצליחו הגרמנים לגרוס הפסדים לצי-המלחמה הבריטי. הם סיבכו אניות-מסרבת אחת, אניה גרמנית-אחרונה והסכר אנית קטנות.

נתחיל מהשלל הפולני. אל הנפט הגליצאי לא הגיעו הגרמנים. הוא נפל בידי הרוסים. מכרות הפחם הפולניים (בעיקר בשלזיה צילית), נהרסו בחלקם ע"י הצבאות הנסיוניים, ומה שנשאר כחיקונו, ספק אם יכסה את הגרעון שנוצר ע"י הפסקת העבודה במכרות הסאר. תוצרתה השנתית של פולין בברזל ובפלדה היא בערך מחצית מתוצרת חבל הסאר - שנפסקה ברובה. החומר הגלמי היחידי בעל ערך צבאי, שנוסף לגרמניה בעקב טעולות המלחמה, הוא האבץ הפולני. לפי הוראות המפקדה הפולנית, צריך היה במקרה של נסיגה, להציף את מכרות האבץ. אך לא ברור, אם ההוראה הזאת הוצאה לפועל במערכות הכלליות.

השלל הפולני לא היטיב את מצבה האספקה של גרמניה.

עתה נבדוק את העזרה שגרמניה עלולה לשאוב מעסקי-חליפין עם רוסיה עצמה. נתעלם מהצד הכספי של השאלה, ונניח שגרמניה תוכל לשלם בעבור כל אימפורט רוסי נוסף, אם בסחורותיה היא, ואם במומנים, ואולם מה הם חמרי-הגלם הנמצאים ברוסיה בעודף, ומה גדלו של העודף הזה? האכספורט הסובייטי נתון בירידה בלתי-פוסקת זה חמש-שש שנים. בשנה האחרונה חדלו השלטונות הסובייטים לפרסם מספרים סטטיסטיים על סחר-החוץ שלהם. אולם, גם אם נניח שהירידה בסחר-החוץ פסקה השנה, ומספרי 1937-8 הם עדיין אקטואליים, נמצא שרוסיה יכולה לספק חמשה חמרים מהדרושים לגרמניה: פוספטים, עצים, פשתן, פנן ודלק-שמנים.

החשוב בגלמים האלה הוא הדלק. קשה לדעת, מה הוא עודף הדלק הרוסי, החפשי כיום לאכספורט. אכספורט הדלק הרוסי לכל הארצות ירד מ-1932 עד 1938 מ-6 מיליון טון עד 1.1 מיליון. אף אם נניח (את ההנחה המסופקת), שצרכיה הצבאיים של רוסיה לא הפחיתו עוד יותר את העודף, ואף אם רוסיה תכביר את כל עודף הנפט שלה רק לגרמניה, ועוד תוסיף לכך את תפוקת המעינות שרכשה בפולין - (כחצי מיליון טון) - נקבל אז סכום כולל של דלק גלמי בשיעור של 14 מיליון טון בערך. כמות זו היא רחוקה מלמלא את גרעון הדלק השנתי של גרמניה הלווחמת*. אולם, העיקר הוא, שרוסיה אף אם היתה מסוגלת למכור כמות דלק גדולה כזו, - אינה מסוגלת להמציא אותה לגרמניה.

הקו הרגיל לאכספורט הנפט הרוסי הוא הקו הימי - דרך הים השחור והים התיכון. הדרך הזאת סגורה כעת ע"י הבלוקדה של בעלי-הברית. העברת הנפט הקוקי במסילות הברזל הרוסיות (או הרומניות), אינה ניתנת אלא בכמויות קטנות מאד. מומחי האכספורט מעריכים, שמסילות הברזל הסובייטיות (או הרומניות) במצבן כיום, מסוגלות להוביל רק אי-אלו מאות אלפים טון לשנה - כמות מבוטלת לגבי צרכיה של גרמניה. התאמת מסילות הברזל הרוסיות למשלוחי נפט גדולים דורשת עבודת בנין ושיפור, שתארך שנים אחדות. אפשר, אולי, להוביל (בקיצו!) כמויות גדולות של נפט קוקי לגרמניה דרך מערכת הנהרות והתעלות המוליכים מהים הכספי לים הבלטי.

* צרכי גרמניה בדלק שנים בימי שלום הם בערך 2.5 מיליון טון. בימי מלחמה מעריכים אותם לפחות ב-20 מיליון טון. גרמניה עצמה יוצרת רק 2.5 מיליון טון. רומניה הקרובה לגרמניה יוצרת כ-2 מיליון טון.

הדבר יתכן. א
(אניות-נפט) מי
הטרנספורט הו
הרי שהנפט ה
המלחמה הגרמ
הגלם ל
הידידותיות. הכ
מצד זה, מן
להיות משני

הברירות ש
המוצא
הבולשביסטית
אם הצבא הס
חסכים למציא
כל ענין ללח
אולם,

(תורכיה) תחו
עם מדינות
מדינות המוכ
זה עלולה רו
ההסכם המדי
ישתנו לסוכה
קשה

כל פנים, קו
לכך את פעו
איזור השפעו
במידה
לא תתגשמו
לא תביא ת
בחזית המעו
היא תוכל
מקום, כגור
פוליטיים וא
החזיר
הגבול הגרמ

הדבר יתכן, אם הגרמנים יצליחו לבנות ולהתאים לשם כך מספר גדול של סנקרים (אניות-נפט) מיוחדים. יכול להיות, שתכניות מעין אלו גבולות עכשיו בשגישות מומחי הטרונספורט הגרמניים והסובייטיים בטוסקבת. אך גם זה דורש זמן-הכנה לא מועט. הרי שהנפט הרוסי - כבודו במקומו מונח, אך אין הוא בא בחשבון רציני לצרכי המלחמה הגרמנית.

הגלם למלחמת גרמניה לא יבוא מפולין הנכבשת ולא יבחר לבוא מרוסיה הידידותית. הסתירה בין תאוות הכבוש של הנאצים ובין מעצוריהם המשקיים לא תפתר בצד זה. כן ההכרח, שמנהלי המדיניות הגרמנית יחפשו מוצאות אחרים, אלה יכולים להיות משבי סוגים: מדיניים-דיפלומטיים וצבאיים-אסטרטגיים.

הברירות של ההתנהגות הגרמנית

המוצא המדיני-החיצוני בהבונן הגרמני יכול להמצא ע"י העמקת הברית הבולשביסטית-הנאצית. אין הדבר אומר דוקא סיוע רוסי צבאי לגרמניה. ספק רב הוא, אם הצבא הסובייטי מוכשר למלחמת התקפה באוירה של חזית זרה, ואם גרמניה תסכים למציאותו של צבא זה בין צבאותיה. כמו כן, אין לאימפריאליזם הסובייטי כל ענין ללחום את מלחמות האימפריאליזם הגרמני.

אולם, אם האכספנסיה הרוסית כלפי המערב (פינלנד, סקנדינביה) והדרום (תורכיה) תתחזק, אין זה מן הנמנע, שהיא תביא את רוסיה לידי כסוכים חמורים עם מדינות הנמצאות ביהסי ברית עם המעצמות הדימוקרטיות (תורכיה), או עם מדינות המוכנות לבקש את עזרתן של אלו, בבוא הצרה (שבדיה, נורבגיה). במקרה זה עלולה רוסיה להסתבך בקונפליקט עם אנגליה וצרפת בחזיתתה היא. אזי יהפך ההסכם המדיני בין גרמניה ובין הסובייטים להסכם צבאי, וסיכויי המלחמה והשלום ישתנו לשכות הגרמנים.

קשה לשער, ששליטי רוסיה ילכו בדרך זו עד הנקודה הרצויה להיסלר. על כל פנים, קשה לשער שהם יעשו זאת עכשיו. אך אין ספק, שממשלת הרייך מכוננת לכך את פעולתה. מאחורי ההודעה הגרמנית המובלסת, שגרמניה רואה בפינלנד איזור השפעה רוסי, כבוס הרצון לעודד את רוסיה להרפתקאות חיצוניות מרחיקות-לכת. במידה שתקוות הנאצים לסבך את האימפריאליזם הרוסי במלחמה עם המערב לא תתגשמת, ובמידה ש, התקפת השלום (שתפסוט צורה ותלבוש צורה, פעם בפעם), לא תביא תוצאות רצויות לבעליה, יתרכזו הגרמנים במוצא האחרון: התקפה מיואשת בחזית המערב. קשה לשער, שהמפקדה הגרמנית מאמינה באמת, שע"י התקפה כזאת היא תוכל להכות את הצבא הצרפתי-אנגלי מכה גיצחת. אך המנהיגים הנאציים מקוים, כנראה, להגיע לידי הישגים, שיאפשרו להם, התקפת שלום שניה בתנאים פוליטיים ואסטרטגיים יותר נוחים.

החזית הצרפתית שבאה בחשבון כמסרה להתקפה גרמנית, היא קצרה מאוד. הגבול הגרמני-הצרפתי הולך בחלקו הדרומי לאורך הרהיין. אין לחשוב, שהגרמנים

מל בירי
צבאות
המסקת
א בערך
י צבאי.
המסקרה
רור, אם

ה צבחה.
אימפורט
הנמצאים
יה בלתי-
מספרים
יך מסקה
ק חמשה

ן הרוסי,
1932 עד
שצרכיה
זכור את
שרכשה
של 14
ל גרמניה
ר כמות

זחור והים
זס הקוקוי
ות מאד.
צכן כיום,
בי צרכיה
ת עבודת
דולות של
ים הבלטי.

אותם לפחות
סין.

יצליחו בהתקפה דרך הרהיין תחת אש התותחים הצרפתיים. החלק הנשאר של החזית - בין הרהיין ובין הגבול הלונדוני - ארכו פחות מכמה וחמישים קילומטר. ובו מרוכזים הביצורים המסוכללים ביותר של קו מגינו. טבעי הדבר, שבמצב זה רבות השמועות, שהגרמנים לא ירצו להשקיע את כחציה ההתקפה במקומות החזקים של ההגנה, וינסו לעקוף אותם דרך שטחים המבוצרים פחות. ז. א. לפלוש למדינות הנייטרליות שמצפון ומדרום לסקסור המפותח של קו מגינו.

קשה להעריך מראש את סיכוייה של מלישה גרמנית לבלגיה או לשוויצריה. במקרה שהמפקדה הגרמנית תבחר בן־קנט הבלגי, ודאי שתפגש בקשיים יותר גדולים מאשר בשנת 1914. התקפה גרמנית הפעם תהיה משוללת אותם יתרונות האפתה שהיו לה אז. הצבא הבלגי לא יעמוד כעת בודד במערכה. כמו בראשית הפלישה ב־1914, בשעה שהצרפתים ריכזו את כל כוחותיהם להתקפתם (הבלתי־מוצלחת) באלזס ובארדנים, והאנגלים טרם הגיעו לקונסינגט. גם ביצורי בלגיה הצופים מורה הם חוקים כיום משהיו בשנת 1914, והצבא הבלגי עצמו רב יותר במספרו ומשוכלל יותר בווינו. הפלישה לשוויצריה אף היא לא תתואר כמסע־נצחון מהיר. אמנם הגבול השוויצרי עם הרייך ארוך פי שנים כמעט מגבולה של גרמניה עם בלגיה ולונדון ונותן יותר אפשרויות לתנופה אסטרטגית, אבל רובו הגדול הולך לאורך מעצורי מים רציניים (הרהיין ויאר קונסטנץ). ובחלקו הדרומי־מזרחי (האוסטרי לשעבר) הוא מתפתל ועובר בהרים גבוהים. הצבא השוויצרי נמצא במצב של גיוס וכוננות מלחמתית מיום פרוץ הקרבות בפולין. אם איטליה לא תצטרף לרייך, ספק הדבר, אם יוכלו הגרמנים להשיג בשוויצריה תוצאות אסטרטגיות מכרעות. והרי כל פגיעה גרמנית חדשה בארץ גייטלית כבלגיה או כשוויצריה תעורר על הרייך סערת התמרמרות בארצות הברית. יש לשער, איפוא, ששכר נצחונותיו הצבאיים המשוערים יצא בהפסד מפלתו המוסרית והפוליטית.

ניתוח אויביקטיבי של המצב הפוליטי, המסקי והצבאי כיום משאיר לגרמניה שתי ברירות: א) התקפה נואשת במערב, ב) המשכת מלחמת־הגנה זהירה, השומרת אמנם על מלאי הגלמים, אך עם זה היא מביאה לבסוף לידי התשת־כוחות ההולכת וגדלה עם השתכללות ההסגר.

ברם, המציאות האנושית בתקופתנו היא יותר מדי מורכבת, משאפשר יהיה למצות את אפשרויותיה בניתוח רציונלי ולצמצמה מראש במספר ברירות. ההלכות הסוציאלי־סיכולוגיות העומדות לרשותנו אינן מספיקות כדי למצות בשלמות את הכוחות הפועלים בנככי התברה המורגנית. מלחמה זו, שהתחילה באפפתות ונמשכת באפפתות, עתידה, אולי, עוד לנכוחנו באפפתות גדולות מהראשונות.

מצוות העשייה הציוניות

העם העברי מעונין ביותר במפלגה של גרמניה הנאצית. נצחונה של גרמניה מירושו חורבנה של יהדות אירופה וחסולו של הבית הלאומי בא"י. ודאי,

יישובה של
בינתיים היתה
עמו את חורב
הברית מבטיח
גורלנו לטוב
היסוד לכל
במאמציהן לנ
בכחות, הרהב
המצוה
האכספג
מוסרית ופיסיו
הנכבשת, ואל
דואג לאיוקוא
או לונדון בש
שנפלו בידי
ההרנה היא
בתקופה
הריסות היהוד
תקוה עוד לכ
הכספי של ה
ליהודי פולין:
המצוה
בתקופה
כך, כמו כן,
נצטרך להגביר
קרקעיות חשו
אך מח
של מלחמה
הקרקע היהוד
הישובים היה
ב־1920, והיש
העברית המש
המצוה
לפי ש
מה ילד יום,
המותר לנו,

יישובה של איי היה קם שוב כעבור זמן-מה בכוח תפוצות ישראל הנשארות. אך בינתיים היתה נחרבת עבודתם של שלושה דורות ציוניים. נצחוננו של היטלר נושא עמו את חורבנו. אולם - לצערנו - איננו יכולים לאמור את ההיפך. - שנצחון בעל-הברית כבטיח את תקומתנו. גורלנו לרעה יכול להחתך בחזית המערב. אך קביעת גורלנו לסובות תלויה גם בהגברת כוחנו בארץ-ישראל. הכרה כפולה זאת היא היסוד לכל מדיניות עברית בימי המלחמה. עלינו לעזור למעצמות הדימוקרטיות במאמצייהן לנצחון. אך מן ההכרח שמאמצינו בכיוון זה יכללו גם את הגדלת הישוב בכמות. הרחבת בסיסו הקרקעי, והגברת כוחו להתגוננות.

המצוה הראשונה היא - עליה.

האכספנסיה הגרמנית דנה כאות אלפים יהודים באירופה המזרחית להתגוננות מוסרית ופיסית. חובתנו - להציל את כל מי שניתן להצלה. היהודים שברחו מפולניה הנכבשת, ואלה שהגירתם תותר על ידי שלטונות הכיבוש - מקומם כאן. כל עם ועם דואג לאיזקואציה של בניו הנחונים בסכנה; אך מה הם יסוריהם של תושבי פריז או לונדון בשל הפצצה ארעית. לעומת המות האיטי הצפוי להמוני היהודים בפולין. שנפלו בידי השלטון הנאצי; זכותו של העם היהודי להביא הנה את אחיו מגיא-ההרגה היא זכות אלימנטרית.

בתקופת המלחמה הקודמת השקיעו יהודי אמריקה מליונים דולרים להקמת הריסות היהודים בפולין. כעת אין כל טעם לעזרה קונסטרוקטיבית מסוג זה. מה תקוה עוד לכלכלה יהודית יציבה בשטחים שנכבשו ע"י היטלר או סטלין? מאבצה הכספי של היהדות האמריקנית צריך להתכוון לפתרון הקונסטרוקטיבי העיקרי שנשאר ליהודי פולין: עליה והתישבות בארץ-ישראל.

המצוה השנייה היא - רכישת קרקע.

בתקופת המלחמה יצומצם זרם ההגירה הארץ-ישראלית. גידול התעשייה יואם מתוך כך. כמו כן, אין לפי שעה סיכויים להרחבת משק ההדרים. יותר מכל זמן אחר נצטרך להגביר את התישבותנו החקלאית. כדי לקלוט את העולים החדשים. רזרבות קרקעיות חשובות אין לנו. התישבות חקלאית חדשה אומרת כיום - קרקע חדש. אך מחוץ לצורך היסובייהכלכלי, קיימת בענין זה גם בחינה פוליטית. בסופה של מלחמה זו עלולה ארץ-ישראל לעמוד שוב בפני תמורות מדיניות. היקפו של הקרקע היהודי קיבע את מידות וכיוותינו לא פחות משתקבע אותם כמותנו המספרית. הישובים היהודיים המבודדים בגליל העליון השפיעו על קביעת הגבול הצפוני ב-1920. והישובייההתישבות העברית בעמקים השאירו רושם עמוק על גבולות המדינה העברית המשוערת שבהצעות ועדת סיל ב-1937.

המצוה השלישית היא - גיבוש כוח ההתגוננות של הישוב.

לפי שעה אין סכנת מלחמה בקרבתנו ממש. נקוה, שלא תהיה. אולם אין לדעת מה ילד יום. ומאין תפתח הרעה. שום עם אינו חפשי בימים אלה מחיבת הכוננות. הכותר לנו, היושבים בטבורו של המזרח התיכון התוסס, להתעלם מהחובה זו? בכידה

הנשאר של
ים קילומטר.
שבמצב זה
החוקים
לש למדינות

ו לשוויצריה.
יותר גדולים
ות האפתעה
זית הפלישה
לחח) באֶלֶס
זה הם חזקים
יותר בזיונו.
וכגם הגבול
ולוכסמבורג
רך מעצורי
ורי לשעבר)
ניוס וכוננות
ספק הדבר,
יי כל מגיעה
גרייך סערת
המשוערים

איר לגרמניה
יה. השוכרת
חות ההולכת

זאפטר יהיה
ית. ההלכות
בשלמות את
עות ונמשכת

של גרמניה
באיי. ודאי.

אל. נלילי

מה
וביחוד של
המחשבה
עליו אפשר
נסיין
המהירות
לבסס על
של סנקט-
נע קריסטי
גלגלים.)
החדשים
הנסי
אירופית
אמצע-החב
שלא הספיק
שנות (וכן
(כשר-המעט
רצינית להב
של המלחמה
החזיות לקח
שךרה (קולו
ברם.
מוגברת הוט
ולמוקש האנ
ערכו המכרי
רק ענ
בפולין. גיתן
המשוררים
זירת המל

מה
לפי דעות
של ההתקפה
אלא אף כמה
כבר ה
האינפנטריה

במידה
המלחמה בלבד: 1

שהאימפריה הבריטית תהיה זקוקה לעזרתן של יחידות עבריות בשטח עולם זה - עלינו לסייע לה. על כל פנים, חובתנו לארגן את הדור הצעיר לקראת הסכנות הצפויות לנו. ארגון ואימון הגנתי דורש זמן. אסור להתחיל בדבר בשעה שהסכנה מרחפת כבר על ראשינו. היטיבה הסוכנות היהודית לעשות, בהכריוה על גיוס עם ראשית המלחמה, והיה אינסטינקט פוליטי בריא בתגובתו של הישוב, שנתן לגיוס כ-145,000 מתנדבים, ומהם 50,000 גברים בגיל צבאי אקטיבי.

גיבוש כוחו ההגנתי של הישוב עלול להקל על שיפור היחסים בינינו ובין האומה הערבית כולה, לענפיה השונים, כמעט כל הארצות הערביות כסביבתנו - החל ממצרים המפותחת ועד אמירות עבר-הירדן המדברית - פיתחו במסך עשרים השנים האחרונות כוחות צבאיים רשמיים. עינינו אינן צרות בהישגיהן. אולם, אין זה לתועלת השכנות הטובה בין עמים שכנים, אם אחד מהם נהנה בזכות הגנה צבאית רשמית במילואה, והשני מוכרח להצטמצם בזכות פחותה מזו לאין שיעור. הקמת יחידות צבא עבריות תגרום ליתר שוויון בשטח ההתגוננות, וממילא ליתר כבוד הדדי ביחסים שבינינו לבין שכנינו. ההסכם המדיני היחיד שקם בין היהודים ונציגי ערב (הסכם ויצמן-פיצל) בוצע בשעה שגיוס הגדודים העברים היה בכל תקפו ואין זה מקרה. אולי, שפיזור הגדודים העברים בראשית 1920 סימן אות ראשון להחמרת היחסים היהודים-הערביים.

עיקר מאמץ ההתגוננות של יהודי-הארץ צריך, במבט הדברים, להתרכז בארץ-ישראל ובסביבותיה. אולם יהודי הארצות הניטרליות, יהודי אמריקה בפרט, יוכלו למלא את חובתם לאומה ולברית הדימוקרטית ע"י יצירת גדודים עבריים לאותה חזית יחידה הקיימת כיום הנה: היות המערב, אין יהודי, שיראה את עצמו נייטרלי במלחמה זו. אבל ישנם כמה וכמה עסקנים יהודים, החושבים, שמוטב לצעירים יהודים כי יצטרפו לצבאות העמים האחרים: הצרפתים, האנגלים, הסובייטים, הצ'כוסלובקים, וכו'. אין הם רואים יתרון מוסרי ופוליטי ביצירת יחידות עבריות. הצודקים הם בסברתם? הופעתם של גדודים עברים לאומיים בחזית המערב איננה תלויה, כידוע, רק ברצון היהודים עצמם, כמו ב-1917, כן גם עכשיו לא תתכן הקמת הגדודים בלי דרגות הכנה מורכבות. אולם, במידה שהדבר תלוי ברצונו יש לשקול את הדבר מבחינה הבאה:

הקרבת שני כאלמונים בגדודים זרים לא יקפו לחשבונה המוסרי והפוליטי של האומה. אותם מאנשי המדינות הדימוקרטיות, המסקפים כיום בנחיצותם של גדודים עבריים, יהיו בגמר המלחמה הראשונים להרבות בתרעומת, שלא עשינו מאמץ קולקטיבי להפלת הנאציות, אם כל כחור עם היינו מעוניינים בכך יותר מאחרים. לעומת זה, אם הצעירים היהודים, המוכנים להתנדב, יתרכזו בגדודים עבריים, יבליט הדבר את חלקנו במאמץ המשותף, ויהיה לנו למשען-מה בימי המעבר החמורים שבין מלחמה לשלום. ועצם מפעל ההתגוננות העברית ישמש מנוף גדול להתעוררות ציונית בנבכי הדור היהודי הצעיר באמריקה.